

kinderdagverblijf | peuteropvang | buitenschoolse opvang

Pedagogisch beleidsplan VE

De Kinderkamer locatie Herwijnen

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inleiding	3
Algemene werkwijze in de VE-groep	3
Kenmerkende visie op VE	4
Stimulering van de ontwikkeling...	5
Hoe wordt de ontwikkeling gevolgd..	7
960 uur VE	8
Betrekken van de ouders...	9
Inrichten passende ruimte...	10
Inhoud van de aansluiting	10
Kernpartners	11
Beroepskrachten VE	12
Opbrengsten en Resultaten	12
Ambities van de Gemeente West Betuwe	13
Opleidingsplan VE	14

Voorwoord

In dit beleidsplan staat beschreven op welke wijze De Kinderkamer uitvoering wil geven aan de Voor- en Vroegschoolse Educatie in Herwijnen.

Dit VE-beleidsplan geeft de lezer inzicht in de doelstellingen en activiteiten zodat duidelijk is wat er verwacht mag worden.

De Kinderkamer is een lokaal georiënteerde kinderopvang. We richten ons in Herwijnen op de opvang van kinderen uit Herwijnen, Hellouw en Haaften. Naast dagopvang bieden we peuteropvang activiteiten aan voor de kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar in 1 basisgroep van 0-4 jarigen.

Een VE-beleidsplan is nooit af. Nieuwe ervaringen en nieuwe inzichten m.bt.. de ontwikkeling van kinderen en de begeleiding daarin, kan zorgen dat de inhoud wordt aangepast.

Inleiding

Vanuit het Rijk worden in het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid, gelden beschikbaar gesteld voor Voor- en Vroegschoolse Educatie. Doel hiervan is om kinderen al op jonge leeftijd zodanig te ondersteunen dat zij zonder of met een minimale achterstand op de basisschool kunnen starten.

Algemene werkwijze in de VE-groep

Kinderdagverblijf De Kinderkamer Vuren heeft vaste pedagogisch medewerkers. De groep bestaat maximaal uit 16 kinderen. Al naar gelang de leeftijd van de kinderen zijn er 1,2,3 of 4 PM'ers aanwezig. Per VE-groep geldt 1 PM'er op 8 kinderen. Zij zijn verantwoordelijk voor het inhoudelijke aanbod, de werkwijze op de groep en het volgen van de ontwikkeling van de kinderen. VE wordt gekregen voor 16 uur per week tussen de 2,5 jaar en de 4 jaar. Kinderen kunnen vanaf hun tweede levensjaar wel al deelnemen aan de peuteropvang.

Binnen deze basisgroep, zijn er kinderen die puur voor het peuteropvangaanbod komen, de reguliere peuteropvang van de twee dagdelen. Wanneer het zich aandient zijn er ook peuters die van het consultatiebureau een VE-verklaring hebben meegekregen. Deze kinderen draaien mee in dezelfde basisgroep en komen 16 uur per week naar de peuteropvang, verdeeld over vier dagdelen, 4 x 4 uur. Zij komen eerder dan een reguliere peuteropvangpeuter en blijven ook langer.

Een kind met een VE-indicatie heeft in het Groepsportaal een duidelijke Kindnotitie waardoor PM'ers bij aanvang van de dag exact in kaart hebben waar ondersteuning is tijdens het dagdeel en tevens andere aanvangs- en ophaaltijden.

Kenmerkende visie op voorschoolse educatie en het verband met het aanbod van activiteiten

Pedagogisch medewerkers werken binnen het pedagogisch beleid van De Kinderkamer aan de vier basisdoelen van Riksen-Walraven waarbij zij waarden en normen overdragen, de kinderen emotioneel ondersteunen, de sociale vaardigheden en persoonlijke competenties stimuleren. Ze zorgen voor een uitnodigende speel-leeromgeving met echte materialen en materialen waarmee je ontdekkingen kan doen.

We gaan ook bij kinderen met een VE-indicatie in eerste instantie uit van het eigen spel van het kind binnen het thema. Daar sluiten we bij aan. Het spel varieert o.a. doordat we een veelheid aan materialen aanbieden op de groep, onze speel-leeromgeving.

Het materiaal op de groepen wisselt per thema. We zorgen voor goede en educatieve materialen, geen spullen waar de stukken al vanaf zijn, materialen met een duidelijk doel. Doordat we zelf goed voor onze materialen zorgen, brengen we dit ook weer over op de kinderen qua zorg voor materiaal. We signaleren op welk niveau het kind met het materiaal speelt en ondersteunen het kind hierbij door middel van meespelen.

Er zijn verschillende hoeken terug te vinden in de groep zoals een huishoek, een hoek waar gebouwd kan worden, een plek met boeken, en een ontdekhoek die aansluit bij de belevingswereld. In deze hoeken bieden wij onze activiteiten aan en ook in de kring.

Er is een veelvoud aan materialen die gewisseld kan worden met andere groepen waardoor de uitdaging er blijft gedurende een aantal jaar op eenzelfde groep. De speelhoeken waarin de kinderen een tijdje zelfstandig in kunnen spelen, bieden de PM'ers de mogelijkheid om aan te sluiten bij de kinderen die even een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken. Dit doen we aan de hand van een voorbereidingsformulier per thema. Daarin bepalen we volgens de principes van de Leer- en Ontwikkelingsdoelen van ParnasSyss, welke ook de school benut, welke activiteiten centraal staan tijdens een thema. De thema's worden zelf bepaald, de Ontwikkeldoelen worden hierin benut.

Daarmee wordt elk thema steeds verkend. De groepsruimte is geheel volgens het thema ingericht zodat er vrij spel kan plaatsvinden met alle materialen. De PM'ers bepalen welke ontwikkeldoelen er dagelijks/wekelijks en gedurende de maand centraal staan. Vier weken lang wordt gewerkt aan dezelfde doelen, waarna er een rustweek is waarbinnen e.e.a. wordt geobserveerd en geregistreerd, wie welk ontwikkeldoel behaald heeft, in ontwikkeling is, of wie het doel nog niet behaald heeft ondanks alle aangeboden activiteiten.

Ons activiteitenaanbod sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen en hun leeftijdsniveau. In feite is het zo dat ALLE kinderen worden ondergedompeld in een 'VE-bad'. Niet alleen kinderen met een VE-indicatie, maar alle kinderen, varen wel bij onze inrichting van de speelleeromgeving. Juist in een gemengde groep waar de kinderen met een VE-indicatie zich kunnen optrekken aan kinderen die wellicht al iets verder zijn in hun ontwikkeling.

Ook het dagritme zorgt voor structuur en duidelijkheid bij de kinderen met een VE-indicatie zeker wanneer het gevoel voor tijd (en veiligheid 'hoe lang duurt het nog..') nog even ontbreekt.

Door activiteiten in de kring, in een kleine kring of een tutoractiviteit met alleen kinderen met een VE-indicatie wordt dagelijks gewerkt aan doelen die in de thema's zijn opgenomen.

Op de groep hangen de Dagritme kaartjes met plaatjes die we met de kinderen bespreken. Wat gaan we eerst doen? En daarna? En wanneer komen ze je weer ophalen? Dat geeft hun gerichte structuur.

De PM'ers werken met Dagstarts, weekprogramma's, themaplanning en jaarplanning. Er zijn materialen bij elk thema aanwezig op de groep die verschillen in moeilijkheidsgraad. Een kind met een VE-indicatie krijgt gericht materiaal aangeboden dat aansluit bij de zone van de naaste ontwikkeling. Een puzzel met 16 stukjes voor de motoriek, een prentenboek met zoekplaatjes zodat een kind wordt uitgelokt tot taal etc. (handelingsplan)

De PM'ers sluiten aan bij het niveau van de groep en het niveau van de individuele VE-kinderen door op de groep materialen klaar te zetten die de kinderen aanzetten tot spel.

Ze verrijken dagelijks het spel, sluiten aan bij het spel en helpen zo het kind een stapje verder in de zone van de naaste ontwikkeling.

De PM'ers spelen ook mee op een kleed met het bouwen van een toren, spelen mee in de huishoek bij de potjes en pannetjes en reiken spelsuggesties aan. Bij het meespelen met kinderen met een VE-indicatie, wordt uiteraard aangesloten bij de leerdoelen. Wat was het dat deze periode aandacht behoefde vanuit het handelingsplan? Het spreken in driewoordzinnen? Dan geven we dat voorbeeld en lokken we zinnen uit! Genoteerd wordt welke stapjes het kind aan het maken is.

Er is materiaal op het gebied van ontluikende geletterd- en gecijferdheid, materiaal ter bevordering van de grove en fijne motoriek en ook materiaal dat aanzet tot spel waarbij sociaal- emotionele aspecten een rol spelen zoals samenspel, net-alsof-spel e.d. Dit zetten de pedagogisch medewerkers klaar op de groepen, verschillend per dag, verschillend bij wat nodig is om met name de VE-kinderen uit te dagen met bijv. een Telspel, een rijm/memoryspel of kralenplank. Het uitgaan van hun eigen interesse en niveau, sluit aan bij onze visie.

Kinderen worden door hun ouders aan De Kinderkamer toevertrouwd. De Kinderkamer neemt die zorg zeer serieus. Elk kind mag er zijn en De Kinderkamer is verantwoordelijk voor een juist opvangaanbod aan ieder kind. Zo geven we aan het ene kind een puzzel voor gevorderden maar aan een kind dat deze puzzel nog niet beheerst, een ander aanbod.

Onze slogan: Een plek om kind te zijn! Wordt dan ook zeker waargemaakt door onze kleinschaligheid en onze kijk op kinderen die uniek mogen zijn en zich in een eigen tempo mogen ontwikkelen. We spelen op ieders ontwikkeling in bij het aanbieden van de activiteiten en benutten al onze middelen: vaste vertrouwde PM'ers, de groep, de activiteiten en kwaliteitsmaterialen, onze inrichting en de omgeving! De materialen mag een kind zelf pakken, worden klaargezet per dag en per thema en bieden we expliciet aan. We gebruiken veel taal zodat kinderen nieuwe dingen leren en er is extra aandacht en hulp als ze iets moeilijk vinden.

Bovenstaande punten typeren onze visie en zijn dagelijks terug te zien in de praktijk op onze groepen!

Stimulering van de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling in relatie tot de visie op Voorschoolse Educatie

Naast de uitdagend ingerichte speel-leeromgeving wordt gewerkt met de Leer- en Ontwikkellijnen van Parnassys, dat gebruikt wordt voor alle kinderen, niet alleen de VE-geïndiceerde kinderen. Peuters die extra ondersteuning nodig hebben, komen i.p.v. twee dagdelen, vier dagdelen. (16 uur) Deelname aan deze extra dagdelen is gratis.

Alle peuters worden gestimuleerd, maar peuters met een VE indicatie worden binnen de extra dagdelen extra gestimuleerd in hun ontwikkeling door begeleiding en door extra aandacht van de Pedagogisch medewerkers. Omdat zij ook een langer dagdeel benutten dan de reguliere peuters, ontstaat er ook ruimte om voorafgaand aan de peuteractiviteiten en na afloop, extra aandacht te geven aan het kind met een VE-indicatie. Ze komen eerder op de dag en blijven langer op de groep dan de regulieren peuters. Dat geeft ons de mogelijkheid om activiteiten uit het thema in de vorm van een tutoractiviteit te herhalen, alvast voor te bereiden en bijv. de moeilijke woorden die de activiteit bevat alvast spelenderwijs individueel aan te bieden.

We benutten in Herwijnen de Leer- en Ontwikkelingslijnen van Parnassys. Dit is een pakket voor het volgen, plannen en evalueren van de ontwikkeling van het jonge kind van 0/2-4 jaar.

Het is een digitaal hulpmiddel voor Pedagogisch medewerkers om te gebruiken om de ontwikkeling van kinderen in kaart te brengen en de leer- en ontwikkelingsdoelen voor peuters in te plannen.

Het is geen aanbodgerichte methode met kant en klare activiteiten, het is een ontwikkelingsgericht programma waarbij de PM'er doelen indeelt die voor de verschillende leeftijdsgroepen van belang zijn, aan de hand van een thema dat leeft op de groep.

Door op deze wijze te werken, heb je snel van ieder kind in kaart waar hij/zij zit in de ontwikkeling en kun je met een aanbod aan activiteiten die ondersteuning bieden met als doel, het beperken of voorkomen van achterstanden zodat alle kinderen gelijke kansen krijgen in het basisonderwijs.

We gaan in onze visie uit van spelenderwijs en een rijke speelleeromgeving. Specifiek is dit terug te zien in de praktijk, zichtbaar in het lokaal, door de themagerichte werkjes, de thematische hoeken, de thematische materialen en activiteiten. Elk thema heeft minimaal twee opbergbakken die we gedurende het jaar opslaan. Daarin bevinden zich de uitdagende materialen. Zoals rond de herfst: de vertelpop Egel, kastanjes, boekjes over het herfstweer, echt alles wat een PM'er nodig heeft om de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren. Bij ieder thema wordt telkens ook nieuw materiaal gekocht. Voorbeelden hiervan zijn sorteer-eikeltjes, een peuter-regenjasje of een kinderparaplu. De concrete materialen benutten we in de kring bij het benoemen van de begrippen. De materialen die beschikbaar zijn, benutten we bij het behalen van de leerdoelen. We brengen de peuterontwikkeling per kind in kaart en kunnen heel handig een individuele route maken voor de VE-kinderen. Na elk thema, observeren we en registreren we de behaalde leerdoelen. Dat vormt onze nieuwe beginsituatie voor de individuele peuter maar ook voor de groep. Wanneer je namelijk ontdekt dat een groot deel van de groep de begrippen meer/minder/meest nog niet beheerst, kun je dit bij een volgend thema meteen weer aanbieden op andere wijze, met andere materialen binnen een ander thema.

Het werken met Leer- en Ontwikkelingsdoelen geeft een PM'er de vrijheid om in de speelleeromgeving voor VE kinderen kansen te creëren, kansen te zien en kansen te grijpen.

Kansen creëren doen we bij de voorbereiding van het thema, bedenken van de activiteiten en klaarzetten van de materialen op kindhoogte. Kansen zien en kansen grijpen, doen we tijdens de peuteropvanguren. Wat zien we de kinderen met de VE-indicatie doen? Komen zij tot spel, benutten ze de materialen van het thema, kunnen we hun spel verrijken door nieuw materiaal toe te voegen? Dat zie je ons tijdens het spel bij kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben, doen.

We zijn het voorbeeld voor de kinderen, we bieden taal aan bij de activiteit, sluiten aan bij de belevingswereld (of we nu auto's tellen in de herfstfile, omdat een kind meer daarbij betrokken is dan bij de kastanjes.... Dat maakt niet uit. Dat is kansen grijpen en aansluiten bij het spel met de goede materialen op de groep, onderdeel van onze kenmerkende visie.

De Leer- en Ontwikkelingslijnen besteden aandacht aan vier ontwikkelingsgebieden:

Taal (met ontluikende geletterdheid, woordenschat e.d.)

Rekenen (met Meten, Tellen..)

Sociaal- emotioneel (zoals zelfstandigheid, afscheid nemen, leren delen)

En

Motoriek (fijne motoriek en grove motoriek)

Door zoveel mogelijk thema's gedurende een jaar aan bod te laten komen, met telkens een ander ontwikkelingsgebied dat centraal staat, stimuleren we in ieder geval de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Niet elk moment van de dag is er een ingeplande activiteit. We benutten ook de verzorgende activiteiten zoals het eten en drinken, het verschonen en het aankleden. Dit zijn namelijk dagelijks terugkerende activiteiten die erg leerzaam zijn. We voegen er een element aan toe zoals zelfstandigheid stimuleren, het tellen van de bekers bij het drinken, het benoemen van de lichaamsdelen bij het verschonen...

Hoe wordt de ontwikkeling van peuters gevolgd en het aanbod voorschoolse educatie hierop afgestemd?

Tijdens het werken met kinderen zijn we bezig met hun ontwikkeling. Pedagogisch medewerkers zien al tijdens hun dagelijks werk, ongelooflijk veel van de ontwikkeling van de kinderen. Om te zorgen dat deze observaties objectief zijn, werken we ook met de Observatiemethode Leer- en Ontwikkelingslijnen van Parnassys. Per leeftijdsgroep is er sprake van observatielijsten die digitaal kunnen worden ingevuld. Het systeem laat weten wanneer het tijd is voor een volgende observatielijst. Tevens is de observatielijst aangepast aan de leeftijd en ook aan dat wat er nog in ontwikkeling is vanuit de vorige observatie.

Zo weten we precies hoe ver de kinderen zijn in hun ontwikkeling en kunnen daar op inspelen met de handelingsgerichte tips. Naast het thematisch werken met groepsgewijze aanpak, krijgen we zo de ontwikkelingsmogelijkheden van elk individueel kind in beeld. Met name voor de kinderen met een VE-indicatie van belang om hen op het juiste niveau 'aan te spreken'.

Met de observatie methode bij de Leer- en Ontwikkelingslijnen van ParnasSys volgen we specifiek de:

Motorische ontwikkeling

Taalontwikkeling

Rekenontwikkeling

Sociaal/emotionele ontwikkeling

De observatielijsten worden ingevuld door de mentoren, die het kind gedurende de meeste momenten verzorgd. De ingevulde lijsten worden besproken in de teamvergaderingen. De kinderen met VE-indicatie worden uitgebreid besproken met het gehele team en er wordt een plan opgesteld hoe we voor verbetering kunnen zorgen. Wellicht op het gebied van Motoriek en Taal of juist op het onderdeel Meten bij de Rekenontwikkeling. Het aanbod van voorschoolse educatie wordt afgestemd op de gedane observaties. (groene scores = ontwikkeld, oranje = nog in ontwikkeling en rood = nog geen ontwikkeling te zien op dit gebied)

Na 8 a 12 weken passen we het handelingsplan voor de VE-peuter weer aan op de gedane observaties.

960 uur VE

Ons aanbod VE is zodanig ingericht dat een kind vanaf de dag dat het tweeënhalfjaar wordt, in anderhalf jaar, tenminste 960 uur voorschoolse educatie kan ontvangen. Het consultatiebureau zorgt, met het 18 maanden bezoek van de peuter aan het consultatiebureau, voor uitreiking van de VE-indicatie. Dit geeft ons ruim te tijd om een plaatsing te realiseren voor de VE-peuter.

Een reguliere peuter bezoekt gemiddeld twee dagdelen per week, gedurende 3,5 uur per dagdeel, de peuteropvang. In totaal 7 uur per week.

Ons VE-aanbod omvat 16 uur per week, gedurende 40 weken per jaar voor VE-peuters van 2,5 – 4 jaar. Het betreft hier dagdelen van 4 uur. Er is geen sprake van een opbouw. Gedurende de anderhalf jaar wordt continue 16 uur aangeboden. (1 jaar met 640 uur en een ½ jaar met 320 uur).

In deze locatie in Herwijnen, bieden wij op 10 dagdelen VE aan, iedere dag, ochtend en middag. De reguliere peuters komen van 8.30-12.00 uur en van 12.30-16.00 uur en voor VE-peuters is er een standaard aanbod van 13.00-17.00 uur. Daarnaast is ook lokaal maatwerk mogelijk tot maximaal 6 uur per dag VE-opvang. Dit is een aanvullend tijdvak dat we met ouders afstemmen. Slaaptijd valt hier niet onder.

Zowel de reguliere peuter als de VE-peuter komen 40 weken in het peuteropvangaanbod volgens het schoolwekenmodel. Tijdens schoolvakanties wordt geen opvang aangeboden.

Zo mogelijk start de opvang al eerder dan 2,5 jaar, namelijk bij twee jaar. Deze uren tussen 2 jaar en 2,5 jaar tellen niet mee voor de norm van 960 uur.

Waar mogelijk gaan we ook in op subsidie vanuit het rijk voor extra ondersteuning aan peuters met een risico op een onderwijsachterstand vanwege de corona crisis. Het aanbod van inhaal- en ondersteuningsprogramma kan plaatsvinden in de kerstvakantie. Dan wordt er meer dan 40 weken van het jaar VE geboden, namelijk 1 week gedurende de kerstvakantie.

Ouders kunnen uiteraard zelf meer opvang 'bijboeken' wanneer er ruimte voor is. Deze incidentele momenten zien we niet als VE-opvang. Uiteraard worden de kinderen ook op die momenten 'ondergedompeld' in ons warme bad met activiteiten.

Betrekken van de ouders bij de ontwikkelingsstimulering van de kinderen

Een VE-traject start altijd met een gesprek samen met (een van) de ouders en het consultatiebureau en de mentor/ib'er. Hier wordt in kaart gebracht welke doelen we de komende periode gaan nastreven. Ouders worden deelgenoot gemaakt van het proces. Het kan niet zo zijn dat ouders het traject geheel aan De Kinderkamer overlaten.

De ouders worden steeds op de hoogte gesteld tijdens oudergesprekken waar de komende weken aan gewerkt wordt op de groep en wat zij zelf thuis kunnen doen om de ontwikkeling te stimuleren. Het meegeven van een taaltas, een zindelijkheidskoffer of een rugtasje met materiaal zijn hier voorbeelden van.

De ouderbetrokkenheid bij VE wordt gevraagd bij het leerproces, zodat de doorgaande lijn thuis ook wordt gestimuleerd. Ouders tekenen hiervoor bij het aangaan van het VE-traject. Ouders worden geïnformeerd via de nieuwsbrief wat het thema is en welke woorden aan bod komen. Tips worden aangedragen voor de activiteiten thuis. De benodigde materialen en aan te leren begrippen bij het thema gaan bij kinderen met een VE-indicatie in een koffer mee naar huis om gedurende het thema thuis te benutten. Graag horen we tijdens het persoonlijke contact met de ouder, tijdens het halen en brengen, wat de bijzonderheden vanuit de thuissituatie zijn, zodat we nog beter kunnen inspelen op de behoefte van het kind.

Verder bereiken we ouders door:

- Voorafgaand aan de opvang, ouders een rondleiding te geven op de groep, met uitleg over de hoeken, de materialen en activiteiten
- Een ouder van een wettend kind of kind met een VE-indicatie, een keer te laten meedraaien op de groep, als hulp bij een activiteit, zodat de ouder oog krijgt voor de manier van werken omtrent het stimuleren van de ontwikkeling van de kinderen.
- Onze nieuwsbrieven waarbij we aan ouders een ontwikkelingsstimulerend idee aan de hand doen voor thuis. En bijv. ook een woordveld aanbieden zodat de ouders weten welke nieuwe woorden centraal staan op de groep. Wanneer we bijvoorbeeld een thema over de lente hebben ingepland, vragen we de VE-ouder om met zijn/haar kind ook een lentewandeling te maken en het kind tijdens de wandeling te richten op wat er te zien is in de natuur.
- We geven logeerkoffers mee afgestemd op de mogelijkheden en behoeften van de ouders. Zo hebben we een Zindelijkheidskoffer en een Ik ga naar school koffer.
- Bij VE-kinderen maken we per maand een taalkoffer/taaltas voor mee naar huis. Bij het inleveren van de koffer ontstaat ook weer een extra momentje voor terugkoppeling van de ouder maar ook bij het aanleveren. We leggen de ouder uit wat de bedoeling is, waar we op de groep aan werken en wat thuis ondersteund kan worden.
- Dagelijkse haal-brenggesprekjes
- Oudergesprekken zoals het intakegesprek
- Oudergesprekken jaarlijks over de ontwikkeling van het kind

- Oudergesprekken bij kinderen met een VE-indicatie, om de 3 maanden om nieuwe leerdoelen af te stemmen en elk half jaar met het CB erbij.
- Ouders uitnodigen voor een peuterfeest
- Konnect Ouderapp, rechtstreekse vraag stellen aan ouder, foto's van activiteiten laten zien, inzicht geven aan een VE-ouder hoe de extra activiteiten zijn gegaan op de groep, middels foto of stukje tekst.

Inrichting passende ruimte en aanbieden passend materiaal voor voorschoolse educatie in relatie tot de visie op VE

Het valt meteen op wanneer je de groep betreedt dat de ruimte passend is ingericht voor de leeftijdsgroep. Met een babyhoek, waar materiaal voor die leeftijd is en ook een box. Zodat ook zij, veilig kunnen spelen en ontwikkelen. De groep heeft een voorleesstoel, een kast met boeken en materialen op kindhoogte welke de kinderen zelfstandig mogen pakken. Tevens een plek voor speelkleden met allerhanden materialen. De tafel biedt de mogelijkheid om te puzzelen, een lotto te maken, een spel te spelen of creatief bezig te zijn. Langs de wand staat een speeltafel, een keukentje en manden met materialen.

Het ziet er uitnodigend uit, ook een VE-kind kan makkelijk tot spel komen door gewoon iets uit te kiezen uit het aanbod. Het is thematisch gericht, waardoor een VE-kind de materialen 'aan een kapstok' kan ophangen, waar hoort het bij, welke begrippen horen er nog meer bij... Dit lijkt op een parasol van de zomer....maar nu heet het ineens een parapluutje....

Ook zijn het materialen die de ontwikkeling van Motoriek, Taal, Rekenen en Sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderen. Zo hebben we Kansen gecreëerd en kunnen we kansen voor het individuele VE-kind zien en grijpen!

Inhoudelijke aansluiting tussen voor- en voorschoolse educatie en overdracht naar school

De onderdelen Kiesbord en Dagritmepakket maar ook het aanbieden van de hoeken en materialen als klei, zand, water e.d. sluiten goed aan bij het aanbod op de basisschool waardoor je de overgang voor de kinderen verkleint. Kinderen herkennen immers de werkwijze en het is niet allemaal nieuw meer, terwijl het wennen voor VE-kinderen al veel van ze vraagt.

De kleutergroepen en peuteropvang houden elkaar visa versa op de hoogte middels nieuwsbrieven en groepsapp, waarover gewerkt is met de kinderen. Zo weet een groepsleerkracht dat het thema Water al aan bod is geweest en kan zij daarop verder borduren met bijv. het thema Vijver.

Doordat we digitaal de observatielijsten aanreiken aan de groepsleerkrachten van groep 1, heeft de school direct een goede beginsituatie van de VE-leerling. De scholen benutten namelijk de Leerlijnen 4-7 jaar, waarbij ons observatiesysteem naadloos op aansluit.

We kunnen bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren en willen/doen dit dan ook. Vroegtijdig signaleren vinden we heel belangrijk om te voorkomen dat een kind al met een achterstand op een bepaald gebied op school komt.

Met name op taalgebied is dit uiterst belangrijk voor het verloop van het leren lezen op de basisschool. Overleg met de basisscholen vindt plaats voor de kinderen met een VE-indicatie, middels een warme overdracht maar ook tussendoor lopen we bij elkaar binnen.

We leggen observaties van kinderen met een VE-indicatie vast en bespreken met de ouders om de acht a twaalf weken de vorderingen van hun kind. Eens per half jaar is ook de verpleegkundige van het consultatiebureau aanwezig. Steeds bepalen we weer nieuwe stapjes, nieuwe leerdoelen om aan te werken. Het CB draagt e.e.a. weer over aan de schoolarts die bij 4 jaar de ontwikkeling van het kind in de gaten blijft houden.

Bij een kind met een VE-indicatie wordt de groepsleerkracht ongeveer drie maanden voordat het kind naar school gaat, een aantal keer uitgenodigd op de groep om te komen observeren en kennismaken. De groepsleerkracht (en eventueel IB'er) krijgen inzage in wat er aan begeleiding is geweest in de peuterperiode zodat de groepsleerkracht hier inhoudelijk zo goed mogelijk op kan aansluiten.

Bij kinderen met een VE-indicatie kan de zorg in de peuterperiode zo groot zijn dat minimaal drie maanden voordat het kind naar school gaat, opgeschaald wordt naar de Driegang en de route Instroom leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoefte. Er volgt dan een observatie door een orthopedagoog op de groep en thuis om te zien of het basisonderwijs kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte of dat er een ander advies nodig is.

Een aantal keer per jaar vindt er directieoverleg plaats tussen de schooldirectie en De Kinderkamer. Ook VE heeft daar een vaste plek op de agenda. Zo wordt er nagedacht over een gezamenlijke coach die in de kleuterklas maar ook bij de peuteropvang de VE gaat evalueren en verbeteringen inzetten bij o.a. Logo3000 ons gezamenlijke woordenschatprogramma.

De scholen benut ook de Leerlijnen Jonge kind 4-7 jaar van ParnasSys, en daarnaast ook Schatkist en Piramide als bronnenboeken..

Gemeentebreed is afgesproken dat VE-kinderen altijd warm worden overgedragen aan de basisschool. Warme overdracht wil zeggen dat alle kinderen die gebruik hebben gemaakt van een VE-plaats binnen de peuteropvang, niet alleen schriftelijk maar ook mondeling worden overgedragen aan de basisschool. Alle observaties worden overhandigd, het leer/ontwikkelp proces besproken en digitaal worden de observatielijsten overgedragen.

De ouder geeft hier toestemming voor en de overdracht wordt gepland na het eindgesprek met de ouder.

De aansluiting met de basisscholen staat op de agenda van de gemeente die de Doorgaande lijn gemeentebreed stimuleert door het onderwerp op de agenda van de scholen te houden. Dit laatste blijkt niet gemakkelijk.

Kernpartners

Alle kinderen verdienen gelijke kansen. Daarom werken we intensief samen met ouders en netwerkpartners.

Het consultatiebureau sluit 1 x per half jaar aan bij de gesprekken met ouders. Samen bedenken we een nieuw handelingsplan om de komende periode aan te werken. De IB'er heeft om de drie

maanden contact met de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau om alle kinderen in beeld te krijgen. Het kan ook zijn dat vanuit de peuteropvang kinderen worden aangedragen voor een VE-indicatie. Het consultatiebureau schrijft deze indicaties uit. De scorelijsten bij het van Wiechenschema zijn hierbij leidend.

Mogelijk wordt er extra deskundigheid ingevlogen om de peuter met een VE-indicatie te ondersteunen. Een logopediste, een kinderfysiotherapeut maar ook gezinsondersteuners. We houden contacten en soms komt de deskundige ook op de groep om te observeren of hulp te bieden.

Contact met de gemeente verloopt via de VE-vergaderingen met het consultatiebureau, alle peuteropvangaanbieders binnen de gemeente en het Sociaal Team. De gemeente heeft de toezichhoudende taak.

De Pedagogisch beleidsmedewerker en de Pedagogisch Coach (VE coach) ondersteunen het team bij alle vraagstukken rondom VE. In ons beleidstuk is terug te vinden hoeveel uren er per jaar beschikbaar zijn voor de begeleiding en welke activiteiten hiervoor ingepland zijn.

Beroepskrachten Voorschoolse Educatie

Door onze specialistische achtergrond vanuit onze opleiding (minimaal PW 3) maar ook door nascholing m.b.t. babypedagogiek, interne begeleiding, pedagogisch specialisten, Triple P gesprekstechnieken en Piramidetrainingen, zijn we er ons van bewust dat we werkelijk iets kunnen betekenen voor ouders en kinderen.

Voor het begeleiden van kinderen met een VE-indicatie is aan alle PM'ers de Piramidetraining aangeboden welke de vereiste VE-onderdelen bevat en ook is er aandacht voor het benutten van Logo 3000, het woordenschatprogramma, welke we spelenderwijs benutten om de VE-kinderen voldoende woordenschat aan te bieden. Dit sluit naadloos aan op de basisscholen. Uiteraard heeft ook elke PM'er scholing 3F.

In de proceskwaliteit is er aandacht voor het dagelijks pedagogisch handelen van de PM'ers. De sfeer op de groep, de betrokkenheid, het stemgebruik en het taalgebruik sluit aan bij de kinderen. In een veilige situatie kunnen zo, ook met name de kinderen waar zorgen over zijn, zich geborg weten en van daaruit ontwikkelen. Maar ook het educatief handelen vinden we van belang: de interactie bevorderen, het spel verrijken, zelfstandigheid stimuleren etc.

Alle pedagogisch medewerkers die op de VE-groepen werken zijn gekwalificeerde PM'ers. Een aantal van hen zijn op alle dagdelen aanwezig, zodat er altijd een vertrouwd vast gezicht is op de groep voor de kinderen. De beroepskrachten hebben minimaal MBO-3niveau (PW3), zijn VEgeschoold en hebben training gehad in Logo3000, ons aanvullende woordenschatprogramma. Zij spreken voldoende Nederlands en zijn opgeleid volgens de taal-eis 3F.

Met het VE opleidingsplan (bijlage bij dit beleid) wil De Kinderkamer de opgedane specifieke kennis en vaardigheden in de VE onderhouden. Het is van belang dat VE actueel blijft en dat medewerkers met regelmaat bijgeschoold/nageschoold worden. De Kinderkamer wil graag dat de medewerkers zich blijven ontwikkelen en groeien. Jaarlijks wordt bezien welke nascholing gewenst en noodzakelijk is. Middels coaching on the job worden jaarlijks alle PM'ers ondersteund door de pedagogisch coach. Zij richt zich ook op de kwaliteit van de VE op de werkvloer.

Opbrengsten en resultaten, afspraken met de gemeente West Betuwe

De gemeente West Betuwe wil dat kinderen en jongeren veilig en gezond opgroeien en dat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Het is belangrijk dat er goede basisvoorzieningen zijn en dat alle kinderen mee kunnen doen. De visie, het doel en de doelgroep staan beschreven in de notitie voor- en vroegschoolse educatie en onderwijsachterstandenbeleid.

Als er bij de jongste kinderen een achterstand wordt gesignaleerd in de taal- en/of bredere ontwikkeling ten gevolge van sociale of economische oorzaken, wordt er ingezet op voor- en vroegschoolse educatie. Het maatschappelijk effect is dat het sociaal emotionele, culturele en cognitieve vermogen van de peuters is vergroot en dat door preventie en vroeg signalering minder kinderen met een ontwikkelingsachterstand naar (groep 3 van) de basisschool gaan.

Het doel van het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid is om peuters met een (dreigende) leerachterstand tegen gevolge van sociale of economische oorzaken, beter voor te bereiden op de basisschool en ervoor te zorgen dat kleuters zonder dan wel zo klein mogelijke achterstand naar groep 3 kunnen. Dit noemen we 'doelgroepkinderen'.

De wettelijke taak van de gemeente ligt voornamelijk bij de voorschoolse educatie. De gemeente is verantwoordelijk van een kwalitatief en dekkend aanbod van voorschoolse educatie en een zo groot mogelijk bereik van peuters die naar een voorschoolse voorziening gaan. Daarnaast is het een taak van de gemeente om met scholen en kinderopvanginstellingen afspraken te maken die betrekking hebben op de doelgroep definitie, doorgaande leerlijnen en de gewenste resultaten van het programma.

Een kind in de leeftijd van 2 /21/2 tot 4 jaar, woonachtig in de gemeente West Betuwe behoort tot de doelgroep als er sprake is van een van de volgende situaties:

Er is sprake van een taalarme omgeving.

Uit het Van Wiechenschema blijkt dat er kans is op een ontwikkelingsachterstand.

Ouders zitten in een schuldsaneringstraject of maatschappelijk werk is betrokken in verband met schuldproblematiek.

De verpleegkundige van het consultatiebureau bepaalt of een peuter tot de doelgroep behoort en geeft wanneer nodig een indicatie af voor ve.

Ambities van de gemeente West Betuwe

Er zijn uitgangspunten en ambities vastgelegd voor de realisatie van een dekkend en volwaardig aanbod van voor- en vroegschoolse educatie.

De afspraken hebben betrekking op kwaliteit, bereik, toeleiding, resultaten, monitoring en evaluatie ten behoeve van een optimale ontwikkeling van alle kinderen, maar met name van de kinderen met een ve-indicatie.

De afspraken zijn verdeeld in 4 thema's en kennen onderstaande ambities:

1. Werving en Toeleiding

In de gemeente West Betuwe bezoekt 90% van de kinderen van 2 tot 4 jaar een voorschoolse voorziening.

2. Warme overdracht

Voor alle kinderen met een ve-indicatie is er een warme overdracht van peutervoorziening naar basisschool.

3. Taal- en sociaal emotionele ontwikkeling

Minstens 70% van de geïndiceerde doelgroepkinderen laten een (boven)gemiddelde ontwikkelingsgroei zien op het terrein waarvoor een indicatie is afgegeven.

4. Kwaliteit

Kinderen op de peutervoorzieningen en op de basisscholen ontvangen kwalitatief goede begeleiding en onderwijs dat voldoet aan de wettelijke eisen en de daarvoor geldende normen.

Naast bovenstaande ambities zal de doeluitkering van de gemeente in eerste instantie besteed worden aan de bekostiging van de extra dagdelen die peuters met een ve-indicatie de opvangvoorzieningen bezoeken. Met ingang van 1 augustus 2020 bezoeken peuters met een ve-indicatie de peuteropvang 960 uur in totaal. De eerste twee dagdelen vallen onder het reguliere bezoek, de extra dadelen/uren worden bekostigd uit de doeluitkering.

Met ingang van 2022 zijn de opvangvoorzieningen verplicht een pedagogisch beleidsmedewerker (HBO-niveau) in dienst te hebben. Het is geen verplichting om de pedagogisch beleidsmedewerker op elke groep te zetten; als de kwaliteit hoog genoeg is hoeft dit niet. De norm voor de inzet van de pedagogisch medewerker is 10 uur per jaar per peuter met ve-indicatie.

Verder biedt de gemeente aan, in samenwerking met Bibliotheek Rivierenland, verschillende educatieve programma's, ingezet ter bestrijding van onderwijsachterstanden. Voor de doelgroep 0-6 jaar zijn dit Boekstart, Boekenpret en de lees-/mediacoach.

Opleidingsplan VE

Vorig schooljaar 2021/2022

In peuteropvang Vuren en kinderdagverblijf Herwijnen zijn (of worden) alle PM'ers getraind op het gebied van nul tot vier jarigen:

Baby in Zicht: alle PM'ers van de groepen 0-4 jarigen en 2-4 jarigen

Het werken met de allerjongsten vereist speciale vaardigheden die aangeleerd kunnen worden. Het volgen van de training heeft gezorgd voor een concrete kwaliteitsimpuls in de opvang van de jongsten. Pedagogisch medewerkers zeggen zelf ook dat zij sensitiever en actiever zijn gaan werken. Ze zijn meer ontwikkelkansen gaan zien. Deze training heeft er aan bijgedragen dat pedagogisch medewerkers, eerder hun kennis en vaardigheden gaan inzetten waardoor een VE-indicatie wellicht voorkomen kan worden, doordat bij de jongsten al eerder gesignaleerd en gehandeld wordt.

VVE basistraining: PM'ers van de 0/2-4 jarigen die nog geen certificaat bezaten

Met deze Basistraining, hebben alle PM'ers dezelfde stevige basis om te werken met VE-groepen. Ze merken meer en meer dat ze grote invloed hebben op de ontwikkeling van de kinderen. Dit geldt zeker voor kinderen met ontwikkelingsachterstanden. Ze geven aan dat ze goed naar kinderen hebben leren kijken en meer uitdagende spelactiviteiten kunnen aanbieden.

Logo 3000: enkele PM'ers die dit schooljaar in dienst traden

Logo 3000 blijkt makkelijk in te zetten naast onze eigen materialen. Het is prima materiaal om de woordenschat van jonge kinderen op speelse wijze uit te breiden en wordt toegepast ook in groep 1 en 2 waardoor de doorgaande lijn nog meer zichtbaar wordt.

Taaleis 3F: enkele PM'ers die dit schooljaar in dienst traden

De training zorgt ervoor dat ook deze PM'ers op een VE-groep kunnen werken omdat ze aantoonbaar beschikken over het taalniveau 3F

Coaching on the job: Pedagogisch coach heeft elke PM'er individueel gecoacht op de groep

Onze pedagogisch coach heeft alle PM'ers individueel gecoacht op pedagogische vaardigheden, de PM'ers hebben zelf een inschatting gemaakt van het niveau van hun vaardigheden en er is een lijn uitgezet hoe ze verbeterpunten kunnen aanbrengen en welke hulp ze daarbij nodig hebben.

Nieuw schooljaar 2022/2023

Naar aanleiding van de resultaten en opbrengsten van vorig jaar, willen we het plan voor komend schooljaar bijstellen. Op basis van de evaluatie zetten we komende jaar de volgende activiteiten in voor VE:

Voor peuteropvang Herwijnen geldt:

- PM'ers die niet voldoen aan de eisen om op een VE-groep te mogen staan worden geschoold. Dit jaar zal daarom grotendeels in het teken staan van een **individueel** scholingsaanbod.

- Groepsgewijze ondersteuning van het team mbt invoeren van de Leerlijnen van ParnasSys (vergroten van de vaardigheden om VE-leerlijnen te maken ter stimulering van de ontwikkeling van peuters) (door de ped. Beleidsmedewerker, coaching on the job)
- Driehoeksoverleg met school: directie CBS, IB'er, directie KK en locatiemanager: Bespreken van Ouderbetrokkenheid binnen de Brede School Vuren en samen te komen tot nieuwe gezamenlijke stappen. (betrekken van ouders bij de ontwikkelingsstimuleringen van kinderen, overleg)
- Groepscoaching gericht op VE op de groep. Combineren van Logo3000 en de Leerlijnen, inrichten van hoeken, samen VE-activiteiten verweven in de thema's. (kennis en vaardigheden op het gebied van het passend inrichten van groepsruimte, pedagogisch coach tijdens werkoverleg)
- IB'er Kinderkamer en IB'er CBS overleg voortzetten over doorgaande lijn VE
- Teamoverleg 1x per 2 maanden : groepsbespreking over de ontwikkeling van de kinderen, pedagogische aanpak en VE.